

Energiklagenemnda

Energiklagenemndas avgjørelse 1. mars 2021

Sak: 2020/0926

Klager: A

Energiklagenemndas medlemmer:

Per Conradi Andersen, Edna Grepperud og Morten Sundt

1 Sakens bakgrunn

- (1) Reguleringsmyndigheten for energi (heretter "RME") traff 11. juni 2020 vedtak om at A (heretter "klager") ikke kan kreve at B AS installerer en "gammel" måler i As bolig, samt at B AS har rett til å kreve et avlesningsgebyr.
- (2) Saken ble brakt inn som en uenighetssak for RME av klager i et brev datert 10. mars 2020, etter at B AS (heretter "klagemotparten") opprettholdt krav om avlesningsgebyr i beslutning datert 24. februar 2020. RMEs kompetanse til å avgjøre uenighetssaker er regulert i forskrift av 24. oktober 2019 nr. 1413 om nettregulering og energimarkedet (NEM) § 4-13.
- (3) I vedtaket datert 11. juni 2020 la RME til grunn at klager hadde en AMS-måler uten kommunikasjonsenhet, og videre at dette må forstås slik at klager har fått innvilget AMS-fritak fordi fritaket anses oppfylt når kommunikasjonsenheten er fjernet eller deaktivert, jf. forskrift om måling, avregning, fakturering av netjtjenester og elektrisk energi, nettselskapets nøytralitet av 11. mars 1999 nr. 301 (avregningsforskriften) § 4-1. RME la derfor til grunn at en kunde som er innvilget AMS-fritak, ikke kan kreve å få beholde sin gamle måler.
- (4) RME viser videre til at nettselskapene kan fastsette tariffer for særskilte tjenester hos kunden i tråd med forskrift om økonomisk og teknisk rapportering, inntektsramme for nettvirksomhet og tariffer av 11. mars 1999 nr. 302 (kontrollforskriften) § 17-6. RME legger til grunn at å håndtere og kontrollere manuelt avleste måledata er en "*særskilt tjeneste*" som klagemotparten kan fastsette en tariff for.
- (5) Klager påklaget vedtaket i klage datert 19. juni 2020 (heretter "klagen").
- (6) RME vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingssaker datert 10. februar

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble først oversendt Energiklagenemnda ved RMEs innstilling datert 19. november 2020.

- (7) Klager og klagemotpart har i brev datert 23. november 2020 fått informasjon om saksgangen for Energiklagenemnda og frist til å inngi kommentarer til RMEs innstilling i saken eller andre merknader.
- (8) Klager kom med ytterligere merknader i e-post datert 1. desember 2020.
- (9) Energiklagenemnda avholdt nemndsmøte i saken 1. mars 2021.

2 Partens anførsler

- (10) Klager har i det vesentlige anført:
- (11) Klager ønsker primært at nettselskapet avstår fra å kreve avlesningsgebyr. I klagen vises det videre til at han som kunde selv har kalkulert årlige kostnader tilsvarende kroner 1000 for tid medgått til avlesning og kostnader knyttet til 12 årlige SMSer til nettselskapet. Klager krever disse kostnadene fratrukket klagemotpartens beregnede avlesningsgebyr dersom nettselskapet opprettholder sitt krav om gebyr.
- (12) I merknader datert 1. desember 2020 skriver klager at grunnen til at han ikke klager på at han må beholde måleren, er at de helserelaterte problemene han opplevde har blitt bedre.

3 Klagenemndas vurdering

- (13) Saken gjelder As klage over vedtak om avlesningsgebyr etter avregningsforskriften § 4-1.
- (14) Spørsmålet i saken er om B AS kan kreve gebyr for kostnader forbundet med manuell avlesning av strømmåler. Energiklagenemnda legger til grunn at klager ikke påklager den delen av vedtaket som gjelder spørsmålet om klager kan kreve at nettselskapet installerer en "gammel" måler.
- (15) Det følger av avregningsforskriften § 4-1 at nettselskapene er pliktig å installere AMS (avansert måle- og styringssystem) i hvert målepunkt, med mindre installasjonen er til vesentlig og dokumenterbar ulempe for sluttbruker. Klager har påvist slik ulempe og klagemotparten har opplyst at klager har fått installert strømmåler uten kommunikasjonsmodul/sender.
- (16) Energiklagenemnda tar utgangspunkt i kontrollforskriften § 17-6 som tillater at nettselskapene kan fastsette tariffer for særskilte tjenester hos kunden. Bestemmelsen lyder:

"Nettselskapet kan fastsette tariffer for særskilte tjenester hos kunden. Slike tariffer skal reflektere kostnadene forbundet med tjenesten."
- (17) Det fremgår videre av kontrollforskriften § 1-3 at "Tariff" er definert som "alle priser og annen økonomisk godtgjørelse som konsesjonæren fastsetter for tilknytning til og bruk av elektriske nettanlegg".

- (18) Avgjørende for spørsmålet om klagemotparten har adgang til å ilegge avlesningsgebyr er begrepet "*særskilte tjenester*" i kontrollforskriften § 17-6. Nettselskapene skulle innen 1. januar 2019 ha installert AMS i alle målepunkt i sitt konsesjonsområde, jf. avregningsforskriften § 4-5 første ledd. Nemnda anser det som sannsynlig at det nå kun er et mindretall av nettselskapenes kunder som ikke har automatisk rapportering. Manuell avlesning må derfor betegnes som en *særskilt* tjeneste som normalt ikke ytes nettselskapets kunder.
- (19) Dette synet støttes også av en avgjørelse fra Hålogaland lagmannsrett, sak LH-2020-46594 (anke til Høyesterett ikke tillatt fremmet), som gjaldt spørsmål om krav om gebyr for avlesning av strømmåler i husstand uten AMS-måler. Lagmannsretten skriver følgende i dommen:
- "Av ordlyden kan utledes at det her er snakk om tjenester som normalt ikke ytes nettselskapets kunder. At det er snakk om en tariff, må slik [nettselskapet] anfører medføre at kostnaden kunden skal betale ikke skal fastsettes individuelt for den enkelte kunde.*
- På bakgrunn av ubestridte opplysninger fra HLK, legger lagmannsretten til grunn at det i dag er montert AMS-målere hos ca. 97% av landets private strømkunder. Hos de kundene som har slik måler, rapporteres forbruket i sanntid uten kundens mellomkomst. En manuell avlesning hos de kunder som av ulike grunner ikke har slik måler vil da, rent språklig sett, kunne betegnes som en «særskilt» tjeneste som normalt ikke ytes nettselskapets kunder".*
- (20) Lagmannsretten viste videre til at nettselskapene etter avregningsforskriften § 3-10 har plikt til å "*kvalitetssikre måleverdiene og håndteringen av disse gjennom hele måleverdkjeden i sitt nett*". Retten mente at nettselskapene måtte innrømmes et skjønn når det gjelder hvordan kvalitetssikringsplikten rent praktisk skal ivaretas.
- (21) Energiklagenemnda viser også, som Hålogaland lagmannsrett, til at det fremstår som urimelig at kunder med AMS-måler gjennom nettleien skulle være med på å betale for kvalitetssikringstiltak hos kunder som ikke har mottatt slike målere. Nemnda legger etter dette til grunn at nettselskapene kan kreve gebyr for manuell avlesning av strømmålere. Et slikt gebyr må imidlertid reflektere kostnadene forbundet med tjenesten, jf. kontrollforskriften § 17-6.
- (22) Klagemotparten har i sin beslutning datert 24. februar 2020 opplyst at selskapet påføres ekstra kostnader knyttet til håndtering av kundegruppen som krever å melde inn måleverdier manuelt. Gebyret er det samme for kunder som selv melder inn forbruk hver måned som for kunder som ikke gjør dette og hvor nettselskapet selv må dra ut for å lese av måleren. Gebyret omfatter følgende aktiviteter i 2019: "*Avlesningstelefon og SMS-tjeneste*", "*Kommunikasjonskostnader purring manglende innmeldte måleverdier*", "*Kundebehandling kunder som krever manuell avlesning*", og "*Kontroll og verifisering av manuelt innmeldte måleverdier*". Det er 275 målepunkt som inngår i beregningsgrunnlaget. Energiklagenemndas syn er at dette er i tråd med bestemmelsen i kontrollforskriften § 17-6.
- (23) Klager har ikke klaget over selve beregningen av gebyret, men har anført at han har et krav mot nettselskapet for eget arbeid med avlesning av måleren og krever at dette kravet trekkes fra avlesningsgebyret. Spørsmålet er videre om klager kan motregne sitt

krav mot gebyret for manuell avlesning. Klager har kalkulert årlige kostnader tilsvarende 1000 kr for avlesning og innmelding av målerstand.

- (24) Det følger av forskrift om Energiklagenemnda av 24. oktober 2019 § 1 at "*Energiklagenemnda behandler klager over enkeltvedtak truffet av Reguleringsmyndigheten for energi med hjemmel i energiloven og naturgassloven*". Vedtaket truffet av RME datert 11. juni 2020 omhandler spørsmål om fritak for AMS-måler og klagemotpartens rett til å ilegge et avlesningsgebyr. Motregning og det økonomiske oppgjøret mellom klager og klagemotpart er ikke gjort til et tema ved sakens behandling hos RME, er ikke avgjort i RMEs vedtak, og er således heller ikke et tema ved behandlingen av klagen.
- (25) Klagenemnda finner etter dette at klagen ikke fører frem.

4 Vedtak

- (26) Energiklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

1. Klagen tas ikke til følge.

2. Vedtak 202003444-2 fattet av Reguleringsmyndigheten for energi 11. juni 2020 stadfestes.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28, tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Oslo, 1. mars 2021

Per Conradi Andersen
Nemndsleder

Edna Grepperud
Medlem

Morten Sundt
Medlem

Dokumentet er godkjent elektronisk